ANUL VII. - No. 21
1 Septemvrie 1931

„Hristos, Regele, Naţiunea"
„România a Românilor"

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „A R D E A L U L"
STR. MEMORANDULUI Nr. 22

ANUL VII. — Nr. 21 Cluj, 1 Septemvrie 1931

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Chestiunea Moţilor

Comunicare făcută la Cameră în ziua de 9 Iulie.

Având în vedere starea de crescândă sărăcie şi suferinţă, în care se sbate ţara Moţilor, din prea puţina solicitudine acordată lor **de toate guvernele trecute,** *am onoarea a întreba respectuos pe D-l Preşedinte al Consiliului: care este politica actualului guvern şi cari sunt măsurile atât imediate, pentru moment, cât şi prevederile sistematice pentru viitor, privitoare la păduri, păşuni, mine, căi de comunicaţie, colonizări şi ocazie de muncă, menite a salva pe Moţii lipsiţi încă, după 12 ani dela Unire, de condiţiile elementare de existenţă.*

Această întrebare mă văd silit a o face, după ce D-l Primministru a binevoit să asigure telegrafic pe apărătorul Moţilor, pe D-l Dr. Amos Frâncu, că guvernul actual »va scoate din sărăcie pe Moţii cărora atât de mult le datorăm«.

Dela data acestei telegrame, din ziua de 2 Iunie, a trecut mai mult de o lună, fără să aflăm ce măsuri imediat de grabnică îndreptare s'au luat până în prezent, cum ar fi în prima linie, amnistia delictelor silvice, isvorîte din insuficienţele reformei agrare, din abuzurile organelor silvice şi din mizeria cumplită ce bântue din cauza lipsei de lucru în părţile locuite de Moţi a judeţelor Cluj, Turda, Alba, Hunedoara, Arad şi Bihor.

Această situaţie nu mai poate dăinui.

Cu jumătăţi de măsuri, cu procese interminabile la Comitetul Agrar, cu făgăduinţe mereu neîmplinite, s'a sporit în mod îngrijitor starea de profundă nemulţumire ce frământă lumea românească din Munţii Apuseni.

Opinia publică aşteaptă ca guvernul prezidat de marele patriot Nicolae Iorga să înfăptuiască deplin şi definitiv promisiunea dată la **Câmpeni,** *în vara anului 1924, de în veci neuitatul Rege Ferdinad, care spunea că va face dreptate Moţilor.*

Aştept un răspuns lămuritor şi liniştitor.

Dacă nu mă va mulţumi, voiu transforma această întrebare în interpelarea cuvenită.

I. C. Cătuneanu
deputat.

Chestiunea ofiţerilor francmasoni

Intrebare făcută la Cameră în ziua de 9 Iulie.

Am onoarea a întreba pe D-l Ministru al Armatei dacă D-sa are cunoştinţă de faptul că numeroşi ofiţeri activi aparţin societăţilor secrete ale Francmasoneriei, care societăţi prin mijloace oculte, urmăresc o veche şi nedesminţită tradiţie, luptând pentru desfiinţarea instituţiei monarhice, a Bisericii creştine şi a Statului Naţional.

Având în vedere că una şi aceeaş persoană, angajată solemn în serviciul Statului şi mai ales al Armatei, nu poate servi în acelaş timp şi unei organizaţii care unelteşte în taină contra şefului suprem al Statului, având drept lozincă: »*să spânzure pe ultimul rege cu maţele ultimului preot*«, că prin urmare există o *desăvârşită incompatibilitate* între jurământul de credinţă faţă de Rege şi jurământul prestat ordinului secret şi subversiv al Francmasoneriei,

Rog pe D-l Ministru al Armatei să ne răspundă ce măsuri înţelege să ia D-sa contra ofiţerilor francmasoni, cari în mod inadmisibil servesc Francmasoneria împotriva Ţării şi a Regelui?

In caz când nu voiu primi un răspuns mulţumitor, aşteptat de întreaga opinie publică, voiu desvolta interpelarea aceasta.

Dr. Vasile Trifu
deputat.

Marele Învăţat Român şi Creştin Dr. N. C. Paulescu.

(Mort la 19 Iulie 1931 — vezi „Infrăţirea Românească" nrul de 1. VIII. 1931).

Rare ne sunt hărăzite de soartă, figuri ilustre, care să întrupeze laolaltă, în spirit evanghelic, însuşiri de desăvârşire.

Şi printr'o excepţie a naturii, una din acele unice figuri, care impodobesc umanitatea, cu sufletul înobilat de iubirea aproapelui, a fost cu adevărat, marele nostru Român, învăţatul profesor universitar *Dr. N. C. Paulescu.*

Nu numai, că era un savant al timpului, din primele fronturi ale ştiinţei, un fruntaş printre cărturari, dar sintetiza în toată puterea geniului creator, şi raza suflului divin, care purifică şi înalţă.

Depe *catedra învăţământului academic*, din mijlocul trudei de *laborator*, ca şi depe arena publică — în prilejuri de mişcări naţionale — expunerile sale documentate şi pline de convingere, reflectau superioare idei şi elemente de căpetenie, care defrişau cărări noi, formând luminişuri de reculegeri în pustiul de atâteaori întunecat şi sec, al mediului înconjurător.

O glorie a ştiinţei mondiale — după cum just a fost caracterizat de forurile competente, Profesorul-Educator, era tot pe atât o personalitate marcantă a *crestinismului.* —

Cu preciziune matematică de apreciat psiholog, de tehnician de vastă proporţie în ştiinţa medicală, străfulgera în licăriri de geniu, răsfrângând pretutindeni în câmpul *muncii*, lucrări de valoare, fie în cadrul rigid al *cărţii*, sau în domeniul social; totdeauna aureolat cu spinoasa cunună a mucenicului, neclintit de veghe, în cumplita bătălie a vieţii.

In adorarea ce o avea către cel prea înalt, în *imnul său de slavă* către creştinism, *în clipele de profet singuratec* al gândurilor mari, îţi mărturisea cu piozitate, veneraţia ce o păstra ca pe o icoană în suflet, pentru divinul crucificat şi mănunchiul celor 12 apostoli ai săi.

Numai forţ i divine a *lui Christ*, ce a exercitat-o asupră-le neîntrerupt, în cei trei ani de propagare misianică şi mai apoi prin însuflarea duhului sfânt, se datoreşte şi se explică minunata iluminare a *simplilor pescari*, eroi de trudă şi de credinţă, martiri în osânde grele, ne-o spunea în momente de înduioşare blajinul dascăl. El însuşi un erou al mucenicie fără preget.

Stăpânea covârşitor ştiinţa, căreia i-a consacrat, tot aurul său sufletesc — în descoperiri rămase celebre — şi mai presus era dăruit şi cu acel sâmbure roditor de puteri vizionare, urmarea firească a isvorului nesecat de credinţă în: *Dumnezeu-Tatăl, Fiul-Domn Isus-Christos şi Sfântul Duh* — triologie în cele trei ipostase, pe care a demonstrat-o ştiinţificeşte, prin opere scrise într'un stil de magistru şi medic de profunzime spirituală.

De-o simplicitate cum puţini sunt, dragostea pentru faptele caritabile, îi da latura gravă de *sfânt din primele vremuri creştine*, părând în toată a sa înfăţişare, un uriaş mistic al gândirii, un clasic tăinuit al trecutului, identificat dreptăţii şi frumuseţii morale.

Intocmai ca o lampă cu lumini incadescente învăluită însă sub un văl transparent, împrăştia din lăuntru-i, radieri mistuitoare ce pătrundeau, lucruri şi oameni.

Un misionar de neîntrecută loialitate al profesiei sale, pe care a ridicat-o la mare cinstire, era în aceeaş măsură şi un devotat generalism al Românismului.

In cele mai adânci cute ale fapturii sale de mare om şi bun patriot, *ardea ca o candelă veşnic nestinsă*, dragostea şi îngrijorarea pentru poporul român şi dorinţa de-al vedea cât mai ridicat între naţiuni şi cât mai repede descătuşat de relele porniri şi de străinism.

Inima îi sângera adesea, *picura în plâns ostoit*, când cu înfrigurare simţea strecurându-se în sufletul naţiunii noastre plaga materialismului sălbatec şi ateismul.

Studenţimea creştină, care îl avea ca pe un părinte şi îndrumător spre perfecţie, se va împărtăşi în viitor, ca de o sacră cuminecătură, din tezaurul său sufletesc şi energia sa dinamică întruchipată în opere, ce pururi vor înflori peste hotarele neamului.

Totuşi o umbră de mâhnire îl frământa în spirit, neadmiţând faptul ca religiunea *creştină* să nu fie una şi nedespărţită, cum divinul sacrificat depe Golgota, una fusese, în cele trei feţe strălucitoare ale Dumnezeirei.

Şi deaceea, în ocaziuni analoage, aducea temeiu cuvântul şi experienţa ştiinţifică, în sprijinul unei împăcări universale a creştinismului celor două mari ramuri, *catolicismul şi ortodoxismul.*

Creştinătatea în genere, ca şi areopagul ştiinţei pot a se onora cu acest fiu ales, care şi-a închinat viaţa binelui şi umanităţii întregi.

Lucrări proprii de *clinică*, de studii laborioase şi de merituos student în metropola Franţei, şi in colaborare preţioasă cu ilustrul profesor *Lancereaux*, l-au aşezat statornic în galeria marilor înaintaşi ai ştiinţei, ca un novator şi inventiv metodic.

Din prelegerile multor *învăţaţi*, din remarcabile citaţiuni de autori cu *renume*, din magistrale opere de doctrină creştină de sub *pană de maestri* şi de prin diverse reviste medicale, prin slov le tuturor din ramificaţia ştiinţifică, numele *învăţatului* român e glorificat.

Se cuvine tot *prinosul* nostru de admiraţie marelui *Român* şi *Creştin*, în veci neuitat şi slăvit.

I. Fluture.
Bucureşti.

Comunicat — L.A.N.C.

Marele Colegiu L. A. N. C. întrunit la Iaşi, sub presidenţia d-lui Prof. A. C. Cuza, în ziua de 27 Iulie a. c.:

1. Aprobă *directiva politică* a L. A. N. C. aşa cum a fost stabilită în Parlament, de dl Prof. A. C. Cuza şi susţinută de deputaţii cuzişti.

L. A. N. C. îşi va continua activitatea pentru realizarea doctrinei şi a programului său, sprijinind numai acele măsuri pe care le va socoti conforme cu directiva sa generală.

2. *Ocupându-se de grava problemă a cametei la sate, Marele Consiliu cere ca ea să fie rezolvată fără întârziere,* şi propune următoarele măsuri, având de scop păstrarea pământurilor rurale în stăpânirea ţăranilor: a) *Să se oprească imediat executările silite; să se revizuiască datoriile; să se acorde concordat preventiv şi pentru săteni*, să se fixeze o rată anuală pentru acoperirea datoriilor, asigurându-se debitorilor minimum de existenţă; b) *Să se înfiinţeze Căminul rural.*

Marele Consiliu al Ligii atrage atenţia guvernului asupra gravităţii acestei probleme.

3. Francmasoneria *e considerată de Marele Consiliu ca o uneltire periculoasă, pe care o desaprobă ca şi pe acei cari dau concursul lor, crezând că servesc pe această cale interesele României.*

In orice caz L. A. N. C. nu admite intrarea preoţilor şi militarilor în

francmasonerie şi cere, în caz contrariu, să fie scoşi din biserică şi armată.

4. *Marele Consiliu cercetează situaţia judeţelor şi hotărăşte măsurile cerute de interesele fiecărui judeţ în parte.*

5 *In alegerile parţiale dela Neamţ, L. A. N. C. va susţine candidatura dlui avocat* Mihai Manea, *proprietar din Roman.*

6. *Marele Consiliu studiază problema presei L. A. N. C. şi dă indicaţii pentru organizarea şi răspândirea ziarelor ei*

7. *S'au discutat chestiunile privitoare la organizarea L. A. N. C.*

Complectându-se Consiliul Central şi Biroul Central de propagandă dela Bucureşti, s'au numit Inspectori Regionali şi s'au hotărît măsuri pentru extinderea organizatiilor în toată ţara.

Criza economică a Germaniei

De câtva timp Germania se sbuciumă pe marginea prăpastiei. Capitalismul unei ţări cu o industrie formidabilă a ajuns în agonie. Cauza principală unanim recunoscută este retragerea creditelor streine, din Germania. Acesteia i se raliază, secundar, inflaţia industrială şi numărul mare de şomeri, tot complexul acesta fiind antrenat în concertul lugubru al crizei mondiale.

Ziarele s'au ocupat amănunţit de aceste cauze relevând amănunte, motivând atitudini. Un singur lucru n'a fost scos în evidenţă: *mobilul*, care a permis, după războiu avalanşa frenetică a împrumuturilor germane, *acelaş mobil* care a determinat şi retragerea împrumuturilor, tocmai când Germania se găsea în cel mai greu impas. *Nu o fac ziarele fie că nu bănuesc acest mobil subtil, fie că nu îndrăznesc să atingă senzibilitatea capitalismului jidovesc.*

Spiritul german postbelic, înfrânt şi încătuşat, nutrind dorinţa şovină de revanşardă, căuta drumuri noi spre refacere. Au fost găsite în industrializare. Dar o industrializare ce nu se bazează pe necesităţi reale, nefiind reclamată de debuşeuri externe sau de nevoile interne, nu se poate susţinea prin ea însăşi. Atunci industria germană a împrumutat cu bucuria spasmodică a unui exaltat ce nu poate întrezării previziunile sumbre ale viitorului. Capitalismul străin, în special iudeo-american s'a năpustit frenetic ca o avalanşă în Germania, speculând rentabilitatea şi captivarea ei economică.

Din această canalizare tumultoasă şi nelogică a creditelor, Germania s'a trezit la sfârşitul anului 1930, cu o datorie de 17 miliarde mărci aur, repartizată astfel: 55% în Statele Unite, 30% în Anglia, 5% în Franţa, 10% în alte ţări.

Şubrezenia şi înstrăinarea finanţelor germane a recunoscut-o Dr. Schacht, prezidentul Reichbankului, într'un discurs din 1927, zicând: *„Germania... nu are decât monedă de împrumut. Dominată de creditul străin şi urmând să se îndatoreze speculează asupra unui viitor nesigur“.*

Industrializarea excesivă era bine văzută de doctrinarii socialismului, prevăzând o subjugare a industriei germane pe deoparte, capitalismului jidovesc, pe de alta menţinerea unei tensiuni sociale între marii industriaşi şi sindicatele de muncitori. Era intenţia mascată de a-i pune ştreangul în jurul gâtului şi de a o menţine în ape tulburi. Şi apoi bolşevismul falimentar din Rusia căuta un teren nou de experienţe, pe care să fie transplantat, dar sub formă mai atenuată, pentru a avea mai multe şanse.

Din acest timp datează şi prietenia suspectă şi inexplicabilă, germano-rusă. In acest timp o parte din industria germană supraabundentă, trecu în Rusia, şi tot în acest timp erau puse la cale în mod tainic prietenii, proiecte de alianţe şi gânduri de mărire comună Acestea erau la baza creditului german hipertrofiat.

Maşinismul exagerat, a dus prin perfecţionarea utilajului la mecanizarea industriei şi asvârlirea a 5 milioane şomeri înlocuiţi de maşini în stradă.

Intre timp a isbucnit criza mondială şi dumpingul rusesc, depreciindu-se extraordinar produsele agricole Toate acestea au produs un dezechilibru, în special în statele de esenţă industrială şi în cele agricole. In Germania cu atât mai mult forţa productivă nu era compensată de capacitatea de consumaţie.

In timp ce capitalul străin prindea teren în Germania, simţindu-i-se presiunea, apăru *Hitler*, creind un puternic *curent de dreapta*, difuzând repede ideia social creştină antijudaică. In scurt timp a creiat un partid atât de solid încât a dat un număr neaşteptat de parlamentari. Era un gest de revoltă cu răbufniri spontane de desrobire a muncii germane de sub teascul capitalismului jidovesc. Pentru a fi discreditat Hitler a fost acuzat că lucrează cu bani sovietici. Neavând efect acest truc de operetă în faţa poporului, s'a încercat înăbuşirea mişcării hitleriste prin strângerea streangului ce-l deţinea finanţa jidovească în mână, în jurul gâtului german, prin retragerea capitalurilor străine. Germania a ajuns insolvabilă, a căzut în sincopă economică. Efectele erau însă mai ample decât au prevăzut calculele. Dezastrul capitalismului german, ar aduce si dezastrul parţial al capitalismului jidano-american şi jidano-englez.

Iată explicaţia faptului, că pleiada visătorilor cavaleri ai ideologiei socialiste se găsesc între cei cari cer stăruitor şi înfrigurat sprijinul statelor mari, pentru restabilirea creditului în finanţele germane. Nici o mirare dacă vedem pe doctrinarii *socialişti*: Mac Donald, Sir Henderson sau Jidanul Leon Blum, implorând ajutorul capitalismului apusan, pentru a *salva capitalismul* german de bancrută. Aci ar fi şi explicaţia *idealismului*, stăruitoarei propuneri a preşedintelui Hoover şi a sprijinului febril ce caută să dea Anglo-Americanii, Nemţilor.

Franţa mai puţin interesată s'a menţinut implacabilă cerând garanţii serioase în schimbul ajutorării Germaniei şi cred că le va avea căci ingerintele finanţei mondiale semite în politica internaţională nu vor lăsa ca o parte din acea finanţă să fie ruinată, dacă nu cumva va ceda şi fără 'garanţii de dragul vreunui principiu umanitar.

M. A. Irlea.
Cluj.

Rugăm pe iubiţii noştri cititori, să binevoiască a-şi achita abonamentul, fără întârziere, în interesul cauzei ce servim.

Sărbătoarea pâinii Sărbătorirea muncii

Ca o podoabă strălucită, va rămâne pentru totdeauna în marea frescă a istoriei, sforţarea uriaşă, în munca constructivă, săvârşită de poporul italian, sub egida de azi a ducelui prezident **Benitto Mussolini.** *Vraja cuvântului său şi întocmirea legislativă, prin aplicarea în domeniul practic a unor superioare îndrumări economico-sociale, încheagă cu mândrie în uimirea tuturor naţiunilor, paginele unei epoci mărețe, cu proporţie de eveniment clasic. Sub înfrăţirea unui ideal, de uniune sacră şi sub religiozitatea iubirei de patrie înţelegând rostul şi profunzimea vieţii, în duritatea şi frăgezimea ei, premierul italian, însufleţit de tradiţia străbunilor, nu scapă prilej, de a proslăvi cu toată cuviinţa munca, rodul în genere, care simbolizează şi consacră, strădania jertfei, sudorile frunţii.*

Intr'o rară solemnitate, pregătită anume ca într'un poem de închinare, se adresează cu piozitate, poporului adunat în mare număr:

Italieni »Iubiţi pâinea, inima casei, parfumul mesei, bucuria vetrei. Respectaţi pâinea sudoarea frunţii, mândria muncii, poema sacrificiului. Onoraţi pâinea, gloria câmpiilor fragede ale pământului, sărbătoarea vieţii. Nu risipiţi pâinea, bogăţia patriei, cel mai curat dar al divinităţii, cel mai sfânt premiu al **trudei umane**«.

Prin frumuseţea morală a poemului acesta, dedicat cu evlavie, pâinei de toate zilele, se glorifică în simbol de rugă »Munca«. Truda, focul sacru, scânteia divină în acţiune, fie în ştiinţă şi artă, fie sub brazda plugului, în biciuirea vremii şi arşiţa soarelui, sau în aspra muncă a breslaşilor, pretutindeni poema vieţii, pe întâia treaptă a jertfei. Pâinea, întrupează biblic, aşa zisa problemă economică de totdeauna, aspra luptă a pământului sub cer, sub diferite şi variate aspecte. Sărbătoarea pâinii, e în adevăr prinosul de veneraţiune, închinat muncii.

Intr'o scrisoare către muncitorii români datată din 1921, *un maestru al ştiinţei medicale, regretatul* Dr. Nic. C. Paulescu, plecat de curând depe meleagurile noastre, *defineşte astfel munca prin cuvinte autoritare:*

»Munca e indispensabilă pentru întreţinerea vieţii, ea e continuarea şi indeplinirea creaţiei divine. Ea e impusă, ori cărui om de către creator — întru sudoarea feţii, vei mânca pâinea. De altfel Dumnezeu s'a întrupat în chipul unui muncitor tâmplar şi şi-a luat ucenici dintre muncitori (mai ales pescari). Munca a fost astfel ridicată până la Dumnezeire, şi se poate zice că ea echivalează cu o umilă rugăciune către Cel Prea Inalt«.

Munca *deci cinsteşte şi înobilează fiinţa umană.*

Premierul Benitto Mussolini, ca şi filozoful Carlyle şi ca toţi marii oameni din panteonul umanităţii, consacraţi ai ştiinţei şi binelui obstesc, au ridicat munca la rangul de rugăciune. Prezidentul italian, onorând şi slăvind munca în acţiune onorează ţara sa de frumuseţi clasice şi de mari revelaţiuni; ridicându-se până la antica Romă imperială şi creştină, trasând astfel fulgerător în valorificarea ştiinţifică a muncii strălucirea geniului latin.

Şi într'o aidoma asemănare, astăzi, la o răspântie de grele încercări, munca trebue să devină pentru toţi simbol, o rugăciune. Ea se înfăţişează unui neam întreg, ca sărbătorire pioasă, prin acel ce a consfinţit-o printr'o trudă fără egal, ridicând o până la apostolat prin acel ce este: marele cărturar, premierul ştiinţei şi al consiliului de miniştri, Nicolae Iorga.

Munca de zi de zi, a ilustrului învaţat, din cei 40 de ani de activitate, e pecetea sufluluì său de încordare, înrourată de sudoarea frunţii, care stă mărturie temeinică, pentru ceea ce va însemna piatra de zidire a guvernării sale.

T. Ionescu.
Bucureşti.

Ziarul »Morgenblatt« din Cernăuţi se pronunţă în mod obraznic de M. S. Regele Carol II - Ce măsuri s'au luat?

Presa jidovească din toată lumea, în special cea din România, a acă tot ce este creştinesc, ce este naţional şi ce e mai sfânt unui popor, tinzând spre internaţionalism, tinzând să „fericească" lumea, aşa cum au „fericit" şi Rusia. Presa jidovească dela noi este cea mai obraznică presă din toată lumea! Nu scapă nici o ocazie pentru a putea arunca noroiu în obrazul acestui bând şi răbdător popor.

Mai dăunăzi, în ziua de 29 Iulie 1931, ziarul „Morgenblatt" din Cernăuţi prin ediţia sa de seară, se exprimă de persoana M. S. Regelui într'un mod atât de impertinent, încât te revoltă în adâncul sufletului.

Jovii dela „Morgenblatt" nu au adus, în ziua critică, exemplarul din ediţia respectivă, pentru revizie, la siguranţa din Cernăuţi, şi aceasta pentru că se simţeau cu musca pe căciulă. Siguranţa s'a sesizat abia a două zi din întâmplare! Ei? Ce scuze aduc domnii redactori dela „Morgenblatt"? Dece nu au trimis exemplarul pentru revizie? Ce a făcut cu ei d. Inspector al Siguranţei? Sperăm că d. Inspector a ştiut să intreprindă paşii necesari, iar noi vom griji ca chestiunea să nu doarmă în nici un saltar al cutărui potentat al zilei.

Şi ce spun riporterii ziarelor din Capitală? s'au sesizat ei de acest scandal nemai pomenit? Nu vorbim de corespondentul presei din Sărindar, care este şi el Jidan, ci de corespondenţii „Universului"! N'ar fi rău, dacă ar spune un cuvânt, în chestia aceasta, bine înţeles, cei ce nu sunt francmasoni.

Trabus
— Cernăuţi —

L. A. N. C. în Parlament

Cu numărul trecut de 1 August al Revistei noastre am început publicarea Desbaterilor Parlamentare din sesiunea extraordinară dintre 15 Iunie—14 Iulie 1931, aşa după cum ele au fost înregistrate în »Monitorul Oficial, Partea III«, în special privind activitatea desfăşurată de reprezentanţii L. A. N. C.

Continuăm în acest număr, în ordinea cronologică a şedinţelor acestei sesiuni.

ADUNAREA DEPUTAŢILOR

Sesiunea Extraordinară 1931

Miercuri 17 Iunie 1931

Dimineaţa

. . . .

Preot. V. G. Alexe: D. profesor Nicolae Iorga să fie, dacă nu obligat, dar cel puţin rugat, să retragă acele cuvinte, pentrucă ele erau cuvinte de insultă. (Proteştări pe băncile majorităţii).

O. Voce *de pe băncile majorităţii:* Se înţelegeţi mai întâi nuanţa.

Preot. V. G. Alexe: Eu nu pot să înţeleg altceva decât ceeace s'a spus.

Deaceea eu, d-le preşedinte, în conformitate cu dispoziţiile art. 40 şi 48 din Regulamentul Adunării, protestez că d-voastră nu aţi intervenit ca d. primministru să retragă cuvintele insultătoare de „ţară păcătoasă".

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, nu puteam fi pus în poziţia să cer să se retragă un cuvânt, care are un înţeles pe care d. deputat care protestează nu l-a înţeles. (Ilaritate şi aplauze prelungite pe băncile majorităţii).

Preot. V. G. Alexe: Acel cuvânt nu putea să aibă nici un înţeles altul decât că suntem păcătoşi. Eu nu primesc explicaţiunea d-voastră, d-le preşedinte.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Aveţi răbdare. Vă dau satisfacţie imediat, citindu-vă după stenogramă, cuvintele rostite ieri de d. prim ministru la masa stenografilor:

„D. profesor N. Iorga, preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor: Vă rog nu mă întrerupeţi, eu, respectând şi dreptul d-voastră de a vorbi, şi înălţimea la care aţi ridicat discuţia, nu am intervenit prin nimic ca să vă împiedic de a vorbi. Dar eu nu am avut ţara aceasta în mână niciodată.

„Mă întrebaţi cum este! Este păcătoasă, cum aţi făcut-o cu toţii. (Aplauze prelungite pe băncile majorităţii), cu deosebire că unii au înţeles... (Zgomot pe băncile opoziţiei).

„D. dr. N. Lupu: Nu e ţara păcătoasă, guvernele sunt păcătoase. (Aplauze pe băncile opoziţiei întreruperi pe băncile majorităţii, zgomot).

D. profesor N. Iorga, preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiuii publice şi al cultelor: Vorbesc atunci pentru stenografi (d. Preşedinte al Consiliului coboară la masa stenografilor şi vorbeşte). Ţara am găsit-o păcătoasă, depe urma acţiunilor partidelor politice... (Aplauze prelungite şi îndelung repetate pe băncile majorităţii).

„... care aceste partide politice au avut-o în mână şi nu eu, iar eu întrebuinţez toate silinţele mele ca să îndrept această ţară. Nu sunt răspunzător pentru nimic din ceeace până acum s'a făcut, dar voi fi răspunzător pentru ceace se va face deacum înainte, când am mijlocul de a guvernă (Aplauze prelungite şi îndelung repetate pe băncile majorităţii)".

Şi acum, d-lor, vedeţi d-voastră că d-lui prim-ministru nici nu i-a trecut prin gând ca să insulte această ţară. Cuvintele „ţară păcătoasă" au înţelesul păcătoşeniilor d-voastră, (Aplauze prelungite pe băncile majorităţii).

D-sa înţelege păcătoşenia d-voastră ca partide. (Aplauze pe băncile majorităţii).

Preot. V. G. Alexe: Păcătoase sunt guvernele cari au guvernat această ţară, iar nu ţara. (Aplauze pe băncile partidului naţional-liberal-Gh. Brătianu).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. preşedinte al Consiliului are cuvântul.

D. N. Iorga, *preşedintele Consiliului şi ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor:* D-le preşedinte, mulţumesc foarte mult pentru intervenţia d-voastră. Nu e nimic mai plăcut, decât ca în viaţă, într'un loc, într'un mediu — mediul acesta cultural al nostru — unde inteligenţa este uneori o floare rară, să întâlnească cineva oameni de inteligenţa d-voastră, cari, în momentele în care trebuie rechemată la inteligenţă partea cealaltă, intervine totdeauna.

. . . .

*

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Maramureş, *Gorj*.

*

In cursul discuţiilor pentru jud. Maramures:

D. I. Modreanu: . . . . . .

D-lor deputaţi, dacă d-voastră aţi aprobat ieri alegerile dela Hotin, după părerea mea, ca şi a întregii opoziţii, aţi făcut o mare greşală şi iată de ce. . .

. . . .

*

In cursul discuţiilor pentru jud. Gorj:

D. I. Isac: . . . .

. . . Orice argumentare ştiu că nu vă convinge, hotărârea pe care d-voastră aţi dat-o în ce priveşte fărădelegile săvârşite în jud. Hotin, va fi o pată pe firma acestui parlament . . .

D. I. Isac: . . . . . Eu cer invalidarea alegerilor dela Gorj. D-voastră care aveţi, pe conştiinţă nelegiuiri ca aceleadela Hotin, sunteţi liberi să hotărâţi cum veţi vrea.

. . . .

*

Contestaţii asupra operaţiunilor electorale din jud. Roman:

Prima contestaţie o susţine, dl C. Turtureanu, a doua

D. G. A. Cuza: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, înainte de a intra în comentarea şi spicuirea dosarului alegerilor dela Roman, îmi permit să fac aici o declaraţie. Este vorba de a denunţa dela această tribună, atât

d-voastre, cât şi ţării întregi, abuzurile comise în alegerile trecute. Aceste abuzuri, însă, din partea noastră, a L. A. N. C., nu sunt considerate ca aparţinând guvernului Uniunii Naţionale. Aceste abuzuri au fost săvârşite de partidul liberal în cartel cu Uniunea Naţională. (Aplauze pe băncile partidelor de opoziţie).

De aceea d-lor, contestaţiile şi protestele pe cari le facem noi, declarăm din capul locului că nu ating întru nimic guvernul, ci se îndreaptă către băncile liberale. Iar Romanul, la alegerile căruia luăm cuvântul astăzi, exemplifică până la evidenţă până unde au ajuns abuzurile, împinse până la monstruozitate de către vechile organizaţii şi cadre ale partidului liberal, care au înţeles să procedeze şi de această dată, cum au procedat şi în alte dăţi şi la 1927. (Aplauze pe băncile partidelor de opoziţie).

Fiindcă, d-lor, avem de remarcat un lucru:

In judeţele, din nefericire foarte rare, unde au fost prefecţi cari să reprezinte în adevăr voinţa şi inspiraţiile guvernului, în acele judeţe au fost alegeri urbane, civilizate care n'au ridicat proteste, cum a ridicat de pildă Romanul. Unul din aceste judeţe este şi Iaşul, unde deasemeni am candidat, judeţ care n'a venit să fie contestat înaintea d-voastră, fiind validat fără cea mai mică discuţiune. De ce? Fiindcă prefectul acestui judeţ a fost un prefect nu impus de o coterie politică, sau de către oficina unui club, ci un prefect, bucurându-se de încrederea guvernului şi care a procedat aşa cum trebuia. Ba mai mult încă: Cu o săptămână înainte de alegeri, când d. profesor Iorga a venit la Iaşi, d-sa — o ştim cu toţii şi o pot spune toţi din d-nii deputaţi din opoziţie, cari sunt aici — d-sa a ţinut să specifice prefectului că alegerile din Iaşi trebuie să fie într'adevăr libere.

Aşa încât repetăm: noi, Liga Apărării Naţionale Creştine nu putem nici într'un caz să facem răspunzător în cea mai mică măsură guvernul Iorga de sălbăticiile comise. (Aplauze pe băncile partidelor de opoziţie şi pe o parte din băncile majorităţii). In schimb, d-lor, în judeţele unde alegerile au fost conduse de reprezentanţii partidului liberal, lucrurile au stat altfel. Aceştia s'au substituit şi au nesocotit guvernul şi indicaţiunile sale, păşind pe calea teroarei, în fruntea bandelor constituite de dălcăuşii electorali, fiindcă altfel nu pot să-i numesc. Printre aceştia străluceşte în primul rând, ca şef de linie, d. Manolescu-Strunga dela Roman (exclamaţii). De aceea, în acest judeţ, d-lor, s'a întâmplat ceeace s'a întâmplat. Ruşinea acestor alegeri, pe care ne simţim datori să o denunţăm d-voastre, aci, sine ira et studio, fără ură şi fără prihană, ne facem o datorie să o înfierăm dela această tribună, ca să se audă în cele patru unghiuri ale ţării, că noi nu putem să mai admitem sistemele învechite ale unor organizaţiuni putregăite, cari nu mai pot constitui astăzi decât o tristă amintire a trecutului. (Aplauze pe băncile L. A. N. C).

D-lor deputaţi, nu am intenţia de a face obstrucţionism aci. Vin cu date precise, vin cu date cari în esenţa lor vor dovedi situaţia de fapt. Am luat secţie cu secţie de votare şi orientându-mă după dosarul care îl am la îndemână. Vă rog să ne înţelegem: nu dosarul oficial, fiindcă dosarul oficial n'a putut fi constituit cum trebuia, pentru simplul motiv, cum spunea şi d. Turtureanu adineauri, că nici un delegat, nici un asistent şi nici un candidat al opoziţiei n'a putut pătrunde în secţiunile de votare, n'a putut pătrunde până la biuroul central judeţan, care era blocat de dălcăuşii d-lui Strunga. Aci am un alt dosar, pe care mi l-am alcătuit eu; acest dosar cuprinde declaraţii autentice, făcute de către toţi aceia cari au fost schingiuiţi, bătuţi sau puşi în lanţuri, cari, în orice caz, au fost înlăturaţi dela dreptul pe care îl acorda legea de a veni şi de a susţine o idee, un principiu şi o organizaţie.

Abuzurile s'au afirmat în două direcţiuni. Eu îi contest d-lui Manolescu-Strunga până şi abilitatea pe care i-o dădea d. Turtureanu adineauri, fiindcă de abilitate se poate vorbi, desigur, numai atunci când faci un lucru, în aşa fel, încât să poţi apărea batistă curată, dar nu înseamnă abilitate să faci un lucru cu măciuca în mână, în virtutea unei puteri, pe care Dumnezeu ştie de unde ai luat-o şi să spui: aşa vreau, eu sunt legea, eu sunt Regele, vreau sânge. Acestea sunt cuvintele cari le-a spus d-l Manolescu-Strunga, într'o întrunire liberală ducistă, cu patru zile înainte de alegeri. (Exclamaţii, întreruperi, protestări pe băncile partidului naţional-liberal). D. Manolescu-Strunga a nesocotit legea, a nesocotit încrederea pe care i-a dat-o guvernul, d. Manolescu-Strunga a mers mai departe, a insultat până şi persoana augustă a M. S. Regelui. (Protestări vehemente pe băncile partidului naţional-liberal, zgomot). Acesta este adevărul d-lor, fiindcă trebuie să recunoaştem cu toţi, aci, că d. Manolescu-Strunga reprezintă un învechit sistem de guvernare, care a constituit totdeauna legea bunului plac, care a transformat organizaţiunile, judeţele puse sub administraţia d-nealor, în paşalâc personal, în care voinţa personală înlătură şi legea şi tot ceeace constituie respect pentru noi în această ţară (aplauze pe băncile L. A. N. C.) Noi, împotriva sistemului învechit, ne ridicăm astăzi, împotriva acelui sistem astăzi cu desăvârşire perimat, care este în plină agonie şi pe care de aci, dela tribună, venim să-i cântăm prohodul. (Aplauze prelungite pe băncile L. A. N. C.)

D-lor deputaţi, spuneam adineauri, că abuzurile electorale din Roman s'au afirmat în două direcţiuni: Prima a fost arestarea sau sechestrarea candidaţilor noştri, a doua a fost intimidarea, bătaia şi arestarea delegaţilor ligii. De aceste două elemente ale contestaţiei noastre mă voiu ocupa, neglijând să insist asupra celorlalte ingerinţe, de tot felul, cari s'au afirmat cu această ocazie.

D-lor deputaţi, în ce priveşte oprirea candidaţilor noştri, mai întâi de toate ţin să arăt că toţi candidaţii noştri au fost sechestraţi în casă, cum a afirmat şi d. Turtureanu, deci n'au putut să-şi îndeplinească propaganda lor şi menirea pe care o aveau în aceste alegeri.

Dar, mai mult decât atât: d. Manolescu-Strunga avea aerul ieri, vorbind cu mine în culoarul Camerei, să-mi facă un reproş, că de ce nu a venit în judeţ şi d. A. C. Cuza, astăzi preşedintele de vârstă al Camerei, care candida pe lista noastră din Roman, cap de listă, de ce nu a venit să-l susţie? (Ilaritate).

Avea probabil regretul de a nu-l fi putut supune şi pe dumnealui la acelaş regim coercitiv, la care au fost supuşi ceilalţi candidaţi. Dar un lucru cert este acela...

D. G. Bogdan-Duică: D-le coleg, descrieţi nişte oameni cari au făcut o politică, laşe, cari nu au putut să-şi obţină drepturile lor cu propria lor îndrăzneală şi voinicie.

Lăsaţi-ne în pace cu plângeri de oameni cari nu ştiu să-şi apere drepturile lor. (Intreruperi, zgomot pe băncile opoziţiei).

D. G. A. Cuza: D-le profesor, drepturile noastre se apără prin ele înşile şi nu au nevoie de meşteşugiri ca ale d-voastre, care veniţi

să apăraţi o nedreptate; aceasta să o ştiţi.

La secţiunea I. Carol din Roman, al doilea candidat de pe lista L. A. N. C., advocatul Mihai Manea, a trebuit să se adreseze la ora 8 şi jumătate dimineaţa d-lui preşedinte al biuroului electoral judeţean, pentru a fi introdus la secţiunea de votare. Cu toate acestea, cei doi însoţitori ai d-sale, un delegat şi un asistent, au fost loviţi de către dălcăuşi. cari nu au respectat nici măcar pe preşedintele biuroului electoral.

La secţiunea XV Mirceşti, al treilea candidat pe listă, advocatul Gheorghe Cocută nu s'a putut mişca din casă cu două zile înainte de alegeri, căci avea flancat la uşă un post de jandarmi, care nu i-a permis să iasă din casă. In ziua de votare a trebuit să protesteze de două ori la biuroul central judeţean, pentru ca să vină un delegat dela tribunal deabia la 3 şi jumătate ca să-l deblocheze şi să poată să meargă la secţiunea de vot. Era firesc că alegerea fiind pe sfârşite, candidatul nostru să refuze de a mai ieşi din casă în semn de protestare.

La secţiunea XII, al patrulea candidat de pe listă, Petre Grigore Robu, împreună cu gospodarul Farcaş, au fost loviţi cu baioneta de soldaţii de linie şi bătuţi de plutonierul-major şi de învăţătorul State, delegat al d-lui Manolescu-Strunga, fiindcă au vrut să pătrundă în localul de votare; gospodarul Grigore Chirica a fost rănit şi rămas în nesimţire, a fost aruncat într'o baltă.

Oamenii terorizaţi s'au refugiat la locuinţa d-lui Manea, preşedintele nostru la Roman, ca să găsească acolo ocrotire şi adăpost, pe care însă nu l-au găsit, fiindcă au năvălit peste ei jandarmii, şi alegătorii noştri au fost bătuţi şi insultaţi în mod grosolan de către ac i jandarmi.

Nu sunt vinovaţi jandarmii, sunteţi vinovaţi d-voastre, care aveţi o mentalitate mai inferioară decât a lor; jandarmii sunt simple instrumente inconştiente, executori ai ordinelor d-voastre. (Aplauze pe băncile opoziţiei).

Aceasta în ce priveşte candidaţii noştri. Trec la capitolul delegaţilor.

Eu expun lucrările după dosar, şi, d-le Manolescu, noi cerem un singur lucru: să se hotărească o anchetă care se controlez dacă cele afirmate de noi aci, în Cameră, sunt fapte veridice.

Spun încăodată: noi nu speculăm lucrurile, ci numai dăm faptele cum s'au petrecut în toată elocventa lor simplitate.

La secţiunea I oraş, delegatul Gh. Agachi, împreună cu gospodarul V. Anghel din comuna suburbană Carol I, prezentându-se la orele 6 dimineaţa, la secţiunea de votare, au fost insultaţi de plutonierul de linie din regimentul 14 Infanterie. Au fost in urmă zvârliţi afară din raza secţiunii de votare, unde, încăpând pe mâna bandei de dălcăuşi liberali, au fost snopiţi în bătaie. Lui Anghel îi curgea sângele şiroi peste cămaşă si ımbrăcăminte.

Căci ţiu să precizez: La fiecare secţiune de votare au fost postate bande de bătăuşi, constituite în proporţia de 6[illegible]—100 inşi, bande cari terorizau alegătorii veniţi la secţiunile de votare. La secţia „Carol. I" fiindcă era mai apropiată de d. Manolescu-Strunga, care îşi stabilise statul major in Roman, această ceată de bătăuşi a fost încredinţată Jidanului Copolovici. Ce teroare a trebuit să se deslănţuie la Roman, pentru ca stârpiturile jidoveşti să devină eroi şi să îndrăznească să bată bieţii umeri obijduiţi ai ţăranului nostru! De aci delegaţii noştri au fost duşi la prefectură, unde în cabinetul d-lui prefect Teofăneanu, fiind de faţă şi deputat Manolescu-Strunga, d. Manolescu-Strunga a luat şi a rupt cartea de delegat a lui Agachi, făgăduindu-i în schimb două perechi de palme. In ceeace priveşte pe Anghel, care a venit plin de sânge, cu cămaşa însângerată, d. Manolescu-Strunga, probabil că i s'a înmuiat inima, i-a dat 500 de lei în schimbul cămăşii, de care apoi s'a îngrijit să i-o restituie. I-a trimis-o acasă, spălată de d-sa. Cămaşa a fost curăţată, dar conştiinţa d-lui Manolescu-Strunga rămâne pe veci pătată. De aci oamenii au fost scoşi, puşi într'o maşină şi duşi până în satul lor Carol I, unde aşteptau oamenii să vină la vot. Nu le venise încă rândul, era comuna întreagă care aştepta să voteze. Şi, când au văzut pe consătenii lor bătuţi, satul s'a intimidat şi nu a mai vrut să voteze. Am la dosar o plângere în acest sens, iscălită de 200 alegători, cari nu au putut vota. Şi am la această plângere anexate o sumedenie de cărţi de alegători, cari nu poartă parafa judecătorului, ceece înseamnă că cu aceste cărţi de alegători nu s'a votat. Aceasta a fost votarea liberă din ziua de 1 Iunie în Roman. Aceasta se numeşte urgie şi nu liberă exercitare a conştiinţii şi drepturilor poporului.

La secţia II-a a oraşului, delegatul nostru Baciu, ceeace a spus d. Turtureanu adineauri, a fost perfect exact, la nici o secţiune de votare nu au putut pătrunde delegaţii şi asistenţii noştri, si nici ai restului opoziţiei — delegatul Baciu a fost scos din raza de votare de delegatul liberalilor şi ar fi fost crunt bătut, fără de oportună intervenţie a judecătorului Bosie. Am aci la dosar devezi.

La secţiunea III-a Bahna pătrunde un singur delegat cuzist abia la 3 după masă.

La secţiunea IV-a Brătianu, şeful postului, împreună cu 2—3 jandarmi, din ordin de sus — d. Corteanu ştie de unde vine ordinul — a rupt cartea de alegător a unui gospodar care a fost scos din secţia de votare. Din acelaşi ordin, simbriaţii liberali au bătut cu ciomegile până la sânge pe delegatul nostru şi pe cei cari erau bănuiţi de cuzism.

La secţiunea V Băceşti, în ceeace priveşte această secţiune, să-mi permiteţi ca să nu vă citesc textul, pentrucă nu vreau să vă răpesc timpul — dar există o declaraţie la dosarul meu, foarte interesantă, a unui gospodar, a delegatului nostru Gheorghe Toma, o declaraţie, din care reiese că s'au întâlnit trei elemente care n'ar trebui să se întâlnească niciodată în viaţă, cu atât mai puţin în asemenea momente, ca să purceadă cu ura cu care au purces împotriva unor bieţi oameni. Este vorba de un preot Pigui, este vorba de d. Tăutu candidatul dumitale, d-le Manolescu-Strunga, al treilea pe listă şi de Haimovici zis Croitoru. Vedeţi ce bine îi stă unui preot alături de un jidan şi un politician învechit în rele. Ce bine îi stă unui preot care trebuie să vadă de biserica lui şi de haina lui, care îi impune anumite obligaţiuni, ca alături de aceşti oameni să se repeadă asupra unor semeni, cari n'aveau altă vină decât aceia că-şi exprimau conştiinţa lor! Aceasta este marea d-voastră vină; faptul că aţi dezonorat, aţi declasat şi coborît preoţimea din harul ei, din umbra altarului unde trebuia să stea totdeauna ca îndrumătoare a masselor şi educatoare a poporului! (Aplauze pe băncile L. A. N. C. şi al partidului naţional-ţărănist). Aţi coborît-o în lupta vulgară politică, făcând-o să uite de menirea ei. Ai ajuns d-ta, d-le Strunga, de ai pus un preot alături de un jidan, pentru realizarea unui scop meschin electoral. In această situaţiune permite-mi să nu-ţi acord nici o consideraţiune. (Aplauze pe băncile L. A. N. C.).

D. M. Negură: Să trecem la dovezi.

D. I. Manolescu-Strunga: Am să-i dau eu dovezile din dosarul pe care îl are în faţă.

D. G. A. Cuza: D-le Manolescu-Strunga, nu vreau să dialoghez cu d-ta. D-ta eşti deprins să monologheze omul pe spinarea d-tale.

La secţiunea VII-a Bozieni, delegatul nost u a fost scos din raza de votare, din ordinul judecătorului Poenaru, de către locotenentul Grumăzescu. Apoi a fost atacat de un grup de 20 dălcăuşi liberali, conduşi de plutonierul de jandarmi Ciocoiul. Printre dânşii se remarca individul Rusu, actualul primar liberal din Bozieni, căci d-voastră înainte cu câteva zile, fără nici o autoritate, aţi disolvat în tot judeţul consiliile comunale şi aţi pus comisiuni interimare după interesul d-voastră. Printre aceşti bătăuşi s'au marcat prin excesul de zel primarul Rusu, iar alături de dânsul cârciumarul din Bozieni, Marcu, tot un Jidan.

Il cunoaşteţi, d-le Strunga? (Ilaritate).

Intâmplător la acea secţie a fost de faţă şi unul din fruntaşii liberali, d. Toni Iliescu...

O voce *depe băncile partidului naţional-liberal*: Era pentru Senat.

D. G. A. Cuza: Candida la Senat dar atunci teroriza pentru Cameră.

La secţia a VIII-a Dărmăneşti, toţi delegaţii şi asistenţii erau arestaţi cu trei zile dinainte, cărţile de alegător erau confiscate. Numai din comuna Roşiori s'au oprit 370 cărţi de alegător. Unde este libertatea de alegeri de care vorbeai d-ta d-le Strunga? Unde se vede e primată marea dumitale popularitate pe care o pretinzi, când întrebuinţezi asemenea mijloace ca să ajungi alături de noi şi să ne sfidezi?

La secţia a IX-a Sagna, delegatul nostru Tănase a fost arestat; ceilalţi doi delegaţi şi asistenţi au fost fugăriţi şi bătuţi. Alegătorii cari se prezentau la secţiile de votare erau alungaţi cu injurii, confiscându-li-se cărţile de alegător de căpitanul comandant al legiunii de jandarmi, Vasile Andrian, care s'a distins peste tot prin brutalităţile comise.

De altfel oamenii fuseseră intimidaţi din timp de un turneu făcut în o parte a judeţului de d. Manolescu-Strunga şi în altă parte de d. prefect Teofănescu, care de exemplu în satul Luţca a ameninţat pe oameni că-i bate până la moarte dacă nu vor vota cu partidul naţional-liberal.

Aci cel puţin au fost d-lor cinstiţi şi nu au amestecat persoana d-lui Nicolae Iorga în samavolniciile ce le comiteau. Fiindcă în anumite judeţe, vă pot mărturisi, nici nu s'a vorbit de guvernul Iorga, în anumite judeţe s'a vorbit numai de partidul naţional-liberal al d-lui Duca, pe care M. S. Regele l-a chemat pentru a înlătura partidul d-lui George Brătianu. Propaganda s'a făcut în felul acesta.

La secţia XI-a Bodeşti, satul încă de cu noapte a fost învăluit de teroarea jandarmilor, şeful postului din Topliţa, Cioful, a căutat la ora 3 dimineaţa să spargă uşa, s'a năpustit în locuinţa gospodarului nostru, a Catrinei, fără nici un fel de ordin şi nici nu putea să aibă acest ordin. A Catrinei a putut scăpa numai prin intervenţia înarmată a gospodarilor cuzişti. Cu toate acestea, dimineaţa, când s'a prezentat la secţia de votare, a fost arestat şi el, aşa încât nici la secţia XI-a Bodeşti nu am avut un delegat.

Mai sunt încă trei secţii de votare, dar ar însemna să abuzez de răbdarea d-voastre, luându-le pe fiecare în parte şi aducându-vi-le la cunoştinţă.

Din ceeace am spus până aci, vedeţi că s'au întâmplat sălbătecii care, dacă în aparenţă nu au fost atât de grozave, în fond au avut acelaş efect de intimidare şi de înlăturare a alegătorilor noştri dela vot.

Impotriva unui asemenea sistem, ne simţim datori să protestăm cu toată vehemenţa, fiindcă nu e vorba aici numai de capriciul unui om, numai de bunul său plac, ci acest bun plac aparţine unui sistem întreg, cum spuneam adineori, sistem care trebuie astăzi să dispară.

Pentru noi, Liga Apărării Naţionale Creştine, venirea la cârmă a guvernului d-lui profesor Iorga a fost o chezăşie, o făgăduială de mai bine şi mai frumos în această ţară, a însemnat pentru noi un punct de demarcaţie între ceeace a fost, între răul trecutului, reprezentat de către partidele politice, indiferent de numele lor, fiindcă cu toatele sunt o apă şi un vad (aplauze pe băncile L. A. N. C.) şi între nădejdea noastră de mâine, care nu este numai a noastră, ci a unui popor întreg, sătul până în gât de făgăduelile deşarte din preziua alegerilor, de combinaţiile politice, care se fac pe spatele lui.

Intr'o şedinţă anterioară, d. prim-ministru Iorga a dat nota actualei guvernări, vorbind de dreptate şi de legalitate. Cred că pentru d-voastră este o datorie nu numai de conştiinţă, ci este o datorie de a urma indicaţiile primite dela d. prim-ministru. Faceţi operă de dreptate şi de legalitate. Această operă o veţi începe în mod efectiv în momentul când veţi înfiera felul cum s'au făcut alegerile dela Roman şi din alte părţi şi când veţi invalida aceste alegeri.

Aceasta v'o cerem noi în numele dreptăţii şi în numele nădejdei şi credinţei pe care o avem, că numai prin o guvernare cinstită şi în afară de partide se va putea soluţiona marile probleme care sunt azi la ordinea zilei. (Aplauze pe băncile L. A. N. C.).

. . . .

După amiazi

Şedinţa se deschide la ora 15,15 sub preşedinţia dlui *A. C. Cuza*, preşedintele de vârstă.

— Se dă citire decretelor regale relativ la numirea dlor: Ştefan Meteş, ca subsecretar de stat la Ministerul de Interne şi Victor Stanciu ca subsecretar de stat la Ministerul Agriculturii şi Domeniilor.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: D-lor deputaţi, continuăm discuţiunea asupra validării operaţiunilor electorale din jud. Roman.

D-l Manolescu-Strungă are cuvântul.

D. I. Manolescu-Srunga: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, în şedinţa de azi dimineaţă oratorii partidelor cari au luptat contra noastră . . .

D. Gh. A. Cuza: Liga Apărării Naţionale nu este partid.

D. I. Manolescu-Strunga: Vă completez: oratorii partidelor şi ai L. A. N. C. au luat cuvântul şi cu o deosebită amploare au discutat alegerea dela Roman.

. . . .

*

După răspunsul d-lui I. Manolescu-Strunga:

D. G. A. Cuza: D-le preşedinte, evident că dacă chestiunea se pune în felul acesta, mă întreb eu, cum am cutezat noi, reprezentanţii opoziţiei şi cum am îndrăznit să ne urcăm la tribună ca să protestăm împotriva „feciorie" d-lui Manolescu-Strunga. D-sa a apărut ca o fată mare la tribună. (protestări pe băncile partidului naţional-liberal, mare zgomot). Ar trebui să-i dăm un benne-merenti. (Zgomot, întreruperi).

Eu rămân totuşi, d-lor deputaţi, la primul meu punct de vedere.

(Zgomot, întreruperi, mare zgomot).
Mă simt foarte fericit că sunt cel dintâiu, în această Cameră, care am scos din fire experienţa partidului liberal.

D. Victor Iamandi: Ai un mare merit!

D. G A. Cuza: Aceasta înseamnă că vă doare. Eu nu vreau să vă răpesc timpul şi să vă mai spun încă odată că rămân la primul meu punct de vedere şi ca reprezentant al întregii opoziţii oropsite, din Roman, cer ca d-voastre să luaţi în consideraţie contestaţia noastră şi să ordonaţi o anchetă pentru a compara dosarul camuflat al d-lui Manolescu-Strunga, cu dosarul meu, care este cel adevărat.

D A. C Cuza, *preşedinte de vârstă:* Nu mai este nimeni înscris la cuvânt asupra pasionatei alegeri dela Roman.

— Se pune la vot luarea în considerare a contestaţiilor şi se resping.

D. A. C. Cuza, *preşedinte de vârstă:* Declar validate operaţiunile electorale din judeţul Roman.

*

Se admit contestaţiile împotriva listelor blocului muncitoresc-ţărănesc din jud. Bihor Mureş şi Timiş, trimiţindu-se dosarele, la Comitetul special ales.

*

In cursul discuţiilor pentru jud. Bihor:

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Prin urmare, apariţiunea la această tribună a reprezentantului partidului social democrat, care vine şi el sub o declaraţie făţarnică să ia aşa zisa apărare a aleşilor blocului este o manevră grosolană. De fapt social-democraţii sunt înlănţuiţi în aceeaş politică reacţionară şi anti-muncitorească pe care o reprezintă şi guvernul, căci ei sunt o aripă a fascismului în România.

D. I. Buzdugan: Dar d-ta eşti muncitor? Eşti parazitul muncitorilor.

D. Nichifor Robu: Eu aş dori să răspund d-nealui, care vorbeşte despre solidaritatea partidelor burgheze împotriva d-nealor. In această Cameră este voinţa naţiunii româneşti şi aceasta este şi voinţa lui Dumnezeu. D-nealor nu reprezintă aci nici ţara, pentrucă nu au nici o ţară, nici naţiunea, pentrucă sunt internaţionali şi nu reprezintă nici pe Dumnezeu, pentrucă nu cred în el. Prin urmare, nu au cuvânt în această Cameră.

. . . .

D. Lucreţiu Pătrăşcanu . . . Prin urmare, aşa se pune chestiunea aceasta a invalidării. Va veni raportul şi voiu arăta că, după legile d-voastre, nu se poate cere anularea unei liste. (Intreruperi pe băncile majorităţii).

Voci de pe băncile majorităţii: La ordine!

D. Nichifor Robu: Consimţim să vă judecăm după legile d-voastră, căci atunci sunt sigur că trebue să vă sară capul.

. . . .

D. N. Bosnief-Paraschivescu: D-le preşedinte, vă rugăm respectuos să atrageţi atenţia oratorului (Imre Aladar) că nu are voie să vorbească aici pentru galerie, ci este nevoit să vorbească pentru noi. Ceeace vorbeşte d-nealui, sunt inexactităţi şi nu-i permitem să le debiteze mai departe dect atunci când aduce o dovadă nediscutată (Aplauze pe băncile majorităţii).

D. I. Scutaru: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, pentru prestigiul nostru, acum câţiva ani, în Senat, o canalie comunistă, cu numele de Goldştein, a aruncat o bombă care a costat viaţa lui Dimitrie Greceanu şi a unui episcop.

D. Imre Aladar: Acela a fost anarhist şi actul lui a fost provocat de teroarea ce a fost deslănţuită împotriva clasei muncitoare.

D. I. Scutaru: Dacă mai departe vom continua să tolerăm pe aceşti domni ca să ne sfideze şi să ne batjocorească în felul în care o fac, ne merităm soarta şi pe mai departe (Aplauze). De ce am luptat să înfăptuim o ţară, de ce am venit noi aici cu sufletul curat să îndreptăm această ţară, când ajungem să fim terorizaţi de aceşti domni, căci este o terorizare şi o sfidare pe care o fac?

Rog onorata Cameră să ia o acţiune contra acestor domni, odată pentru totdeauna; noi nu putem să fim batjocoriţi veşnic. (Aplauze).

D. Imre Aladar: Acţiunea se va lua imediat, poate peste câteva ceasuri, dar până atunci să ne lăsaţi să ne spunem cuvântul aici. Suntem reprezentanţii fideli ai clasei muncitoare. (Mare sgomot, protestări).

Voci *de pe băncile majorităţii:* Luaţi-i cuvântul.

. . . .

D. Anton Chemale: Vă rugăm să luaţi act că Adunarea nu mai tolerează asemenea limbaj.

D. Imre Aladar: Care limbaj? Adevărul ustură!

D I Scutaru: Dle preşedinte, conform Regulamentului, s'a făcut o cerere să se ia cuvântul acestui domn şi să închidă discuţia. Vă rog să aplicaţi regulamentul.

D. Imre Aladar: Eu termin de altfel imediat. Alţi oratori au vorbit două ceasuri şi nu aţi făcut obiecţiune. (Intreruperi şi sgomot pe băncile majorităţii). Eu am vorbit numai câteva minute şi nu am adus nici o insultă. Este destul să vă spun faptele întâmplate, spre a vă irita.

D. I. Scutaru: Ce drept ai d-ta să vorbeşti aici. Noi am muncit pentru ţara asta şi nu permitem să fie disolvată de elemente ca d-ta.

D. Imre Aladar: Noi am muncit şi nu d-voastră. D-voastră exploataţi! (Intreruperi pe băncile majorităţii).

D. I. Scutaru: Ce ai muncit d-ta?

D. Imre Aladar: Au muncit cei cari ne-au trimis aci şi eu sunt lucrător tâmplar. (Intreruperi şi zgomot mare).

D. I. Scutaru: Să faci dovadă că ai certificat de armată. Noi, care am făcut România mare, te somăm să pleci de acolo. D-ta ne insulţi în sentimentele noastre naţionale. D-le preşedinte, facem apel la d-tră să luaţi cuvântul acestui domn. Nu permitem să fim insultaţi. Să ne trimiteţi pe noi la Comisia disciplinară. dacă călcăm regulamentul. (D. Imre Aladar vrea să răspundă, însă este întrerupt depe băncile majorităţii şi din cauza tumultului, şedinţa se suspendă).

*

In cursul discuţiilor pentru jud. Mureş:

D Lucreţiu Pătrăşcanu: Aici judecăm o chestiune de drept şi când faci o afirmaţiune trebue să o dovedeşti. Produceţi imediat sentinţa consiliului de răsboi. (Zgomot, întreruperi).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Nu mai vorbi zadarnic dle. Există şi sentinţa la dosar! (Ilaritate, aplauze pe băncile majorităţii).

. . . .

D A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. deputat Şeicaru are cuvântul.

(Se aud murmure dela galerie).

O voce *depe băncile majorităţii:* Comuniştii dela galerie participă la desbateri?

D. A C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* La cea dintâiu manifestaţie a persoanelor streine de Adunare, galeria va fi evacuată. (Aplauze pe băncile majorităţii).

. . . .

*

In cursul discuţiilor pentru jud. Timiş:

. . . .

D. Imre Aladar: D-le preşedinte, tribunele au fost golite de Siguranţă; Siguranţa decide aci, în locul preşedintelui Adunării.

D. Radu Matei: Siguranţa nu şi-a făcut decât datoria, când comuniştii, tovarăşii d-voastră, îşi permit să manifesteze pentru d-voastră din tribunele Adunării.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-le Imre, tribuna a fost evacuată din ordinul meu. (Aplauze prelungite).

. . . .

D. G. Ştefănescu-Goiceanu: D-lor, concluzia este scurtă şi definitivă. Nu voi avea naivitatea să cer invalidarea alegerii dela Timiş-Torontal, atâta vreme cât am văzut atitudinea pe care d-voastră aţi avut-o în contestaţii cari au fost dovedite în mod irefutabil.

O voce *depe băncile Uniunii Naţionale:* Care?

D dr. N. Lupu: Hotinul, care apasă ca o ruşine asupra d-voastre.

D. G. Ştefănescu-Goiceanu: D-lor, daţi-mi voe să termin.

D. A C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Vă rugăm chiar. (Ilaritate).

. . . .

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Acum daţi-mi voe să vă răspund (întreruperi, protestări depe băncile majorităţii).

Voci *depe băncile majorităţii:* Nu-ţi mai dăm voie. (Sgomot, întreruperi).

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Aţi ascultat, trebue să mă lăsaţi să răspund. (Sgomot, întreruperi).

O voce *depe băncile majorităţii:* Nu-ţi mai dăm voie să răspunzi

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Aţi ascultat, trebue să răspund. (Sgomot întreruperi).

S'a citit acel manifest. Programul nostru nu-l renegăm şi-l apărăm în întregime. (Exclamaţii pe băncile majorităţii, întreruperi).

D. Nichifor Robu: Cu oameni ca d-ta sunt pline închisorile; pleacă de aci măcar liber. (Sgomot).

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Acest manifest sunt gata să-l discut acum, nu la mesaj.

Voci *depe băncile majorităţii*: N'ai să ajungi până la Mesaj (Sgomot).

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Programul suntem gata să-l discutăm oricând cu d-voastră, numai să ne ascultaţi.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-le deputat, vă chem la chestiune. Dacă continuaţi să faceţi şi a doua oară diversiuni, vă iau cuvântul.

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: D-le preşedinte, a intervenit d. deputat care a întrerupt şi n'am avut posibilitatea . . .

(D. deputat **Nichifor Robu** se urcă la tribună, cuprinde în braţe pe d. Pătrăşcanu şi-l coboară în incintă; protestări pe băncile partidelor naţional-ţărănesc şi social-democrat, tumult).

— Şedinţa se suspendă.

— La redoschidere.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. Pătrăşcauu are de spus numai puţine cuvinte. D-sa va termina în cinci minute maximum. Vă rog să-i daţi ascultare.

D. I. I. Mirescu: Inainte de a-i da cuvântul, cer d-lui preşedinte să arate care e părerea d-sale faţă de gestul partizanilor d-sale. Unde ajungem cu asemenea procedeuri?! (Sgomot).

D. Gr. L. Trancu-Iaşi: D-le preşedinte ... (Sgomot).

D. C. Argetoianu, *ministrul de finanţe şi ad-interim la Ministerul de interne:* Nu-mi face concurenţă. Lasă-i pe comunişti cu mine (Ilaritate).

D. Gr. L. Trancu-Iaşi: Pentru prestigiul acestei Adunări, trebuie să spun că s'a făcut un gest care nu cadrează cu demnitatea parlamentară. Ne plângem de violenţe în alegeri şi facem gesturi aci cari nu sunt permise. Să-l chemaţi la ordine pe d. deputat Robu.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, în urma incidentului petrecut şi care a turburat desbaterile un moment numai, chem la ordine pe d. deputat Robu. (Aplauze pe băncile opoziţiei).

D. Pătrăşcanu are cuvântul.

. . . .

*

Se validează, fără discuţii, operaţiunile electorale din jud. Ilfov; cu discuţii: din jud. Sălaj.

Dr. N. Lupu: D-le preşedinte, e ora 7.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de varstă:* D-lor, mai avem încă zece minute. Dar fiindcă aţi fost ascultători, vă iert aceste zece minute şi suspend şedinţa.

— Şedinţa se suspendă la ora 18.50.

Seara.

. . . .

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Se comunică oficial că d. deputat Aladar a fost arestat în timpul manifestaţiei de astăzi.

Voci *depe băncile majorităţii*: Nu e deputat fiindcă nu este validat.

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Vă rog să dispuneţi, prin biuroul Camerei să fie liberat imediat, ca să poată asista la şedinţe.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Deocamdată nu e validat. Mi se pare însă că procedarea siguranţei este la locul ei. Vom lua informaţiuni şi vom aviza.

*

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Tutova şi Bălţi.

Contestaţii asupra operaţiunilor electorale din jud. Bălţi

D. C. Leanca: . . . .

Şi, d-lor, venim acum la ziua când trebuiau să fie declarate listele definitive. S'au anulat două liste fără motive serioase, cum a fost lista Ligii Apărării Naţionale Creştine. Această listă a fost înlăturată pentru două motive. Unul din motive era că nu ar fi depus suma completă, susţinând că suma completă era 17.000 şi Liga nu depusese decât 15.000. Dar suma era fixată la 17.000, când ar fi fost numai trei liste, pe când lista Ligii Apărării Naţionale Creştine era a şasea, cinci liste erau dinainte depuse şi declarate valabile. Deci suma care îi revenea acestei liste, era cu mult mai mică chiar decât aceea pe care o depusese, aşa încât acesta a fost numai un pretext pentru a se anula această listă. Nu mai vorbesc că în momentul când trebuia să se dea valabilitatea listei, lipsea consimţământul unui candidat, dar acest candidat nu putuse să pătrundă în tribunal, fiindcă tribunalul era înconjurat de poliţie şi atunci el a asvârlit pe geam preşedintelui consimţământul său, aşa încât preşedintele n'a avut încotro şi a trebuit să-l primească. Dar a găsit un alt motiv, care nu este nici serios şi nici cuviincios. S'a spus că din cei 20 de alegători propunători ai listei aşa cum prevede legea, numai 19 din ei au dovedit că sunt alegători. Ce se întâmplase? Aceşti alegători dovediseră cu certificate calitatea lor şi fuseseră admişi de primul-preşedinte, care a primit lista şi la pagina 126 se arată că alegătorii aceştia au prezentat cărţile de alegători d-lui prim-preşdinte, care a încheiat şi un proces-verbal în acest sens. Dar d. prim-preşedinte

a fost pus în concediu şi preşedintele biuroului electoral voia prin orice mijloace să se convingă dacă propunătorii erau sau nu alegători. Dar această constatare o făcuse, cum am spus, d. prim-preşedinte; d. prim-preşedinte trecuse în procesul-verbal chiar numărul cărţilor de alegători, aşa încât nu-i mai era permis d-lui preşedinte al biuroului electoral să ceară noui dovezi pentru dovedirea calităţii acestor propunători. Din toate acestea se vede că s'au căutat motive pentru a se ajunge la anularea listei.

. . . .

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Mai este încă un orator înscris. D. Nichifor Robu.

D. I. Mirescu: Trebuie trimis la comisia disciplinară şi pe urmă să vorbească.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Când va fi rândul d-tale, aşa am să fac. (Ilaritate).

D. Robu are cuvântul.

D. Nichifor Robu: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, nu vreau să viu cu documente, aşa cum am venit pentru alegerile dela Hotin, fiindcă aci, din capul locului, aceia cari s'au îngrijit de această alegere, ne-au scutit ca să ne mai putem face dosare.

D-lor, este o hotărîre ca noi să fim scoşi, probabil, din drept, din lege. Noi, în primul rând, am pornit o mişcare românească care s'a accentuat de când a luat fiinţă L. A. N. C., mai mult în provinciile alipite ale Moldovei, Bucovina şi Basarabia şi în Moldova.

D-lor, s'a constatat, că avem un serios curent în Bucovina şi un mare curent în Basarabia. Această constatare s'a făcut în decurs de mai mulţi ani, vă amintiţi de alegerea parţială dela Bălţi, de acum câţiva ani, pe care aţi condus-o tot d-voastră, partidul care aţi condus alegerile şi anul acesta numai, se înţelege acum după poala d-lui ministru Iorga, dar atunci le-aţi făcut direct; când ne-aţi împuşcat pe Vasile Cocandă dela Ciolacul Vechi, şi când s'au întâmplat toate crimele şi furturile şi totuşi am avut 10.000 de voturi, iar d-voastră 11.000, astfel că aţi făcut tot posibilul, furaţi atâta, ca să nu reusim.

De rândul acesta, pentru ca să fim scoşi din cel mai puternic judeţ al nostru din Basarabia, dela Bălţi, aţi făcut tot posibilul ca să nu poată pătrunde oamenii noştri să-şi dea adeziunea şi pe urmă să invocaţi ca pretext că nu ajung banii pentru costul listei.

La Soroca deasemenea avem un curent destul de puternic pe care d-voastră l'aţi putut aprecia, astfel că aţi avut grije ca să ne scoateţi şi de acolo. La Soroca, s'a dovedit de altfel acest curent prin alegerile parţiale de acum un an, când acest curent nu era bine stabilit, cum s'a văzut mai pe urmă şi am avut 12.000 de voturi atunci, fără asistenţi şi delegaţi şi cu o candidatură pusă numai de probă, ca să vedem ce situaţie mai este în Basarabia. Prin urmare, dacă acea candidatură ne-a dat 12.000 de voturi, ce trebuia să avem acum, când judeţul era pregătit şi când noi avusesem toată grija să dăm lupta cum trebuie, pentru alegerea d-lui preşedinte al nostru?

Prin urmare, d-lor, după cum s'a văzut că s'au furat la *Hotin* cam 40.000 de voturi, tot aşa s'a furat şi dela *Soroca*, iar la *Bălţi*, s'a avut toată grija ca să nu putem pune listă, ca în felul acesta puterea noastră să fie anulată. D-lor, s'au furat voturile şi la *Orhei*, unde n'am putut protesta, pentrucă nu s'a tut face nici contestaţiile necesare, nu s'a putut depune în termen, atâta prigoană a fost.

D-lor deputaţi, în *toată Basarabia* s'a exercitat această mare prigoană în contra noastră. Dar această prigoană s'a răzbunat pentrucă d-voastră nu aveţi astăzi, aici, români de inimă, cu suflet mare şi cu dragoste de neam, ci aţi făcut să intre aici reprezenanţi cari necinstesc locul de unde vorbesc, clienţi de ai Moscovei, pentrucă aţi inţeles să prigoniţi curentul naţionalist românesc, dând astfel drumul aici acestor câini, cari au de gând să vă mănânce.

D-lor, aceasta am avut de spus despre Basarabia şi vă atrag atenţia că ceeace s'a întâmplat în Basarabia, se petrece în toată ţara, se petrece şi în Ardeal şi în Bucovina, după cum voi avea onoarea să vă arăt la discuţia alegerii dela Rădăuţi. Cer să se invalideze alegerea dela Bălţi, pentrucă să se dea dreptate şi cetăţenilor membri ai L. A. N. C. (Aplauze pe băncile L.A.N.C).

. . . .

Joi 18 Iunie 1931

Dimineaţa

— Adunarea fiind în număr, şedinţa se deschide la ora 9,25, sub preşedinţia d-lui A. Cuza, preşedintele de vârstă, asistat de d-nii secretari: N. Manolescu şi Traian D. Şoimu.

— Se dă citire sumarului şedinţei precedente şi se aprobă.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârsta*: D-lor, înainte de a intra în continuarea lucrărilor de validare, vă rog să-mi daţi voie să vă citesc o adresă pe care am primit-o din partea comitetului pentru ridicarea unei statui lui Tache Ionescu.

„Domnule preşedinte,

Duminecă, la 11 Iunie, ora 10 a. m., va avea loc inaugurarea statuei marelui orator şi bărbat de stat Tache Ionescu, a cărui activitate de politică nu mai are nevoie să fie accentuată aci.

In calitate de preşedinte al comitetului de organizare, avem onoare a invita Parlamentul să participe la această solemnitate naţională.

Primiţi, vă rog, domnule preşedinte, asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

Stelian Popescu".

D-lor deputaţi, credem că aprobaţi să se trimită în numele d-voastră o coroană, care să fie depusă la statuia ilustrului bărbat politic Tache Ionescu (aplauze prelungite unanime).

Această coroană, din partea Adunării Deputaţilor, va fi prezentată de o comisiune compusă din d-nii: Vasile Demetrescu Brăila, Constantin Xeni, D. R. Ioaniţescu şi Octavian Goga. (Aplauze).

Se înţelege că toţi dintre d-voastră cari vor voi să participe la acea solemnitate, sunt liberi să se asocieze acestei comisiuni şi va fi cu atât mai bine să ia cât mai mulţi parte la această manifestare naţională în cinstea unui patriot şi a unui mare orator, care a ilustrat tribuna acestui parlament.

Dări de seamă tendenţioase

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: D-lor deputaţi, tot înainte de a continua lucrările noastre, mă simt dator, în trecerea mea momentană în acest înalt loc, să reprob dela acest scaun prezidenţial atitudinea unei anumite prese, care profită de situaţiuni şi de incidente petrecute în Cameră, pentru a le aduce la cunoştinţa publicului sub titluri aţâţătoare şi insultătoare, precum este mai ales titlul stereotip, cu litere mari: „Scandalul dela Cameră".

Această onorată Cameră nu mai tolerează ca desbaterile ei să fie trecute în rubrica „Scandalul dela Cameră". (Aplauze pe băncile majorităţii. Strigăte: foarte bine!) Aceasta s'a putut întâmpla în timpurile trecute, pentrucă n'a fost cineva ca să ia măsuri împotriva unor asemenea atentate anarchice, pentrucă este un atentat anarchic atunci când instituţia Parlamentului, care trebuie să reprezinte legea şi ordinea acestei ţări, este arătată publicului sub titlul: „Scandalul dela Cameră".

In fiecare zi „Scandalul dela Cameră". Se pot întâmpla în Cameră incidente, aceste incidente sunt puse sub autoritatea preşedintelui şi a Camerii. Era firesc ca ieri să se întâmple acea enervare, pe care d-voastră aţi văzut-o. Camera a fost scoasă din răbdări, în urma manifestaţiunilor provocătoare ale unor oameni, cari nu erau nici măcar aleşi validaţi. Şi atunci s'au produs incidente, cum se pot produce în orice Cameră, iar eu mi-am îndeplinit datoria şi am restabilit ordinea. (Aplauze pe băncile majorităţii).

Cum s'a întâmplat aceasta, este în cunoştinţa d-voastre a tuturor. Dar iată că ne trezim deodată cu gazetele „anumitei prese", zicem „anumită presă", fiindcă numai anumite gazete sunt acelea cari să grăbesc să se producă cu aceste manifestaţiuni, de exemplu ziarul „Lupta": Scandalul dela Cameră", ziarul „Dimineaţa", cu un tiraj mare, „Scandalul de ieri dela Cameră". Era nevoie, ca după cele întâmplate ieri, această presă să ne reprezinte ca pe nişte scandalagii? Eu protestez cu toată energia împotriva unor asemenea calificări. (Aplauze pe băncile majorităţii şi ale partidului naţional-liberal).

Desbaterile se pot reda fără întrebuinţarea unor asemenea manopere tendenţioase. Daca aş putea sta pe acele bănci, aşi arăta de unde pornesc aceste tendinţe, dar, întrucât sunt aci, nu voiu intra în cercetarea originei acestor manifestaţiuni tendenţioase. Desbaterile se pot reda în mod obiectiv. Iată, d-lor, titlul sub care organul stimatului nostru coleg Pamfil Şeicaru, „Curentul", un ziar românesc, foarte respectabil şi merită să fie, comunicată cititorilor săi lucrările Camerii din şedinţa dela 17 Iunie a. c. „Camera discută validarea comunistă". Acesta este exactul titlu al desbaterilor noastre de ieri, nu „Scandalul dela Cameră". „Camera discută validarea deputaţilor comunişti". In modul acesta publicul este informat asupra obiectului desbaterilor de ieri, pe când aci, vorbindu-se de „Scandalul dela Cameră", nu se spune absolut nimic despre ce a fost vorba, ci, se comite un atentat la demnitatea acestei Adunări.

De aceea, d-lor deputaţi, cu aprobarea onoratei Camere, eu pun în vederea aeestei prese regulamentul acestei Adunări, care zice:

„*Art. 168.* — Preşedintele are „dreptul de atrage atenţiunea zia„relor asupra dărilor de seamă, vă„dit falşificate, în ce priveşte fap„tele.

„După a treia abatere, preşedin„tele va putea, consultând Adunarea, „să retragă pe un timp anumit re„prezentanţilor ziarelor în culpă, „biletele de intrare în localul Adu„nării".

Adunarea deputaţilor va şti să facă, cu toată hotărîrea, ca acest articol să nu fie numai o ficţiune, ci să se aplice cu toată seriozitatea. (Aplauze prelungite pe băncile majorităţii şi ale partidului naţional-liberal).

D-lor deputaţi, intrăm în continuarea lucrărilor noastre de validare.

D. Gr. Trancu-Iaşi: D-le preşedinte, cer cuvântul.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: D. Trancu-Iaşi are cuvântul.

D. Gr. L. Trancu-Iaşi: D-le preşedinte, în legătură cu ceeace aţi spus d-voastră vreau să am o lămurire. In darea de seamă a ziarului „Dimineaţa" se spune că „d. Pătrăşcanu deasemenea respinge intervenţiunea d-lui Trancu-Iaşi".

Rog pe d. Pătrăşcanu să declare aci, în faţa Camerii, dacă a spus sau nu aceste cuvinte.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Mă mir ca d-voastră intraţi în conversaţie cu cei cari nu sunt validaţi.

D. Gr. L. Trancu-Iaşi: D-le preşedinte, este dator să rectifice.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Nu avem timp, nu vă dau cuvântul. Este chiar în interesul d-voastră să nu vă dau cuvântul.

[Continuarea în numărul viitor.]

In legătură cu Desbaterile Parlamentare

din acest număr, publicăm mai jos organizaţiile din care fac parte aleşii pentru Adunarea Deputaţilor, al căror nume obvine în cursul acestor desbateri, pentruca cititorii noştri să fie în conuştinţă de cauză:

Imre Aladar: Bloc. munc. şi ţăr.	ales la	Satu mare şi Bihor
Preotul V. G. Ale„e: Ţărănist,	„ „	Dâmboviţa
G. Bogdan-Duică: Uniunea Naţională,	„ „	Mureş
N. Bosnief-Paraschivescu: Un. Naţ.	„ „	Vaslui
I. Buzdugan: Uniunea Naţională,	„ „	Balţi
Anton Chemale: Uniunea Naţională,	„ „	Bălţi
A. C. Cuza: Preş. Suprem al L. A. N. C.	„ „	Iaşi
Gh. A. Cuza: L. A. N. C,	„ „	Dorohoi
Victor Iamandi: Uniunea Naţională,	„ „	Iaşi
I. Isac: Ţăr. dem. cu Liga c. cametei,	„ „	Gorj
C. Leanca: Tăr. dem. cu Liga c. cam,	„ „	Bălţi
Dr. N. Lupu: Preş. Part. Ţărănesc,	„ „	Fălciu
I. Manolescu-Strunga: Un. Naţională,	„ „	Roman
Radu Matei: Uniunea Naţionala,	„ „	Timiş
I. I. Mirescu: Social-Democrat,	„ „	Ismail
I. Modreanu: Ţărănist.	„ „	Someş
M. Negură: Uniuuea Naţională,	„ „	Vaslui
Lucreţiu Pătrăşcanu: Bloc. m. şi ţăr.,	„ „	Timiş şi Cernăuţi
Nichifor Robu: L. A. N. C.,	„ „	Rădăuţi
I. Scutaru: Uniunea Naţionala,	„ „	Olt
G. Ştefănescu-Goiceanu: Ţărănist,	„ „	Dolj
Gr. L. Trancu-Iaşi: Part. Poporului,	„ „	Covurlui
C. Turtureanu: Part. Lib. - Gh. Brăt.,	„ „	Tecuci.